836/10

Den 1. februar 2010 blev i sag nr. 76.164:

xxxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har pensionsordning i Danica Pension, klager over, at selskabet har foretaget fradrag af kursværn ved overførsel af ordningen.

Selskabet henviser til, at fradraget er sket i overensstemmelse med anmeldelsen af kursværnet til Finanstilsynet.

Det fremgår af sagen, at klageren pr. 1/7 2004 tegnede en pensionsordning i selskabet.

Selskabet anførte i anmeldelse af teknisk grundlag af 24/10 2008 til Finanstilsynet:

> "Ændring af regler for beregning af genkøbsværdier.
>
> Det fremgår af anmeldelsen, at Danica Pension anvender to kursværn. Et kursværn der gælder for delbestanden af forsikringer fra det tidligere Danica Liv & Pension og efterfølgende nytegninger af private forsikringer efter 1. april 2002, og et kursværn der gælder for den resterende del af bestanden af forsikringer i Danica Pension.
>
> Der er foretaget en mindre ændring i definitionen af de teoretiske kurser. Samtidig fastslås det, at kursværnet i praksis fastlægges på baggrund af et forsigtigt skøn over de teoretiske kurser."

Klageren anførte i skrivelse af 10/12 2008 til selskabet:

> "Jeg påtænker at flytte pensionsordningen som har været hvilende et par år til et andet selskab og skal i den anledning om at få oplyst det præcise beløb, som pensionsordningen opgøres til på indeværende tidspunkt.

Det bemærkes, at pensionsaftalen ikke indeholder regler om kursværn."

Selskabet anførte herefter i skrivelse af 15/12 2008 til klageren:

"Vi skriver, fordi du har bedt os oplyse værdien af din pension. Her følger vores opgørelse.

Værdi pr. 16. december 2008	1.276.567 kroner
- 5 procent fradrag for kursværn pr. 15. december 2008	-63.828 kroner
- Omkostninger til Danica Pension	-1.200 kroner
Bruttoværdi for afgift til staten	1.211.539 kroner"

Selskabet anførte i skrivelse af 23/3 2009 til klageren:

"Jeg er nødt til at oplyse, at vi ikke kan overføre dine pensioner til JØP, medmindre vi modtager en overførselsanmodning fra JØP, der bekræfter, at du er orienteret om, at der ved en sådan overførsel fratrækkes et kursværn, der på nuværende tidspunkt udgør 5 procent af tilbagekøbsværdien, samt et omkostningsbidrag på 1.250 kroner (for 2009).

Jeg kan se, at vi har modtaget en sådan anmodning den 18. marts 2009 for pensionen …, og pensionen vil derfor blive overført til JØP.

Som tidligere oplyst har Danica Pension valgt at aktivere kursværnet for at modvirke spekulation i at hæve eller flytte pensionsmidler - og derved beskytte de tilbageværende kunder mod tab.

Det betyder naturligvis også, at kursværn beregnes for de pensioner, hvor forsikringsbetingelserne giver mulighed herfor, hvilket er tilfældet for begge dine pensioner, jfr. vores brev af den 19. februar 2009."

Klageren har ved skrivelse af 7/5 2009 over for nævnet nedlagt påstand om, at selskabet skal anerkende, at det har været uberettiget til at fradrage for kursværn ved den foretagne overførsel. Klageren har til støtte herfor anført:

"Jeg gør gældende:
At kursværn ikke er aftalt ved i forbindelse med etableringen.
At kursværn ikke er omtalt i aftaledokumenterne hverken i forbindelse med tilbagekøb eller overflytning eller andetsteds
At henvisning til anmeldelse til forsikringstilsynet alene angår beregningsgrundlaget, men ikke om en bestemt bestanddel som f.eks. kursværn er omfattet af aftalen.
At Danica på sin hjemmeside udtrykkelig anfører at visse forsikringer tegnet efter år 2002 ikke er omfattet af kursværn.
At Danica har risikoen for manglende klarhed og tydelighed vedr. et sådant forhold, idet pensionsaftalen er en standardaftale udarbejdet af Danica."

Selskabet har ved skrivelse af 11/6 2009 fastholdt sin afgørelse over for nævnet. Selskabet har til støtte herfor anført:

"**Vores afgørelse**
Danica Pension fastholder, at klagers pensionsordning er omfattet af de gældende regler for kursværn, hvorfor overførsel af pensionsordningen til andet selskab vil medføre en reduktion af opsparingen svarende til det på overførselstidspunktet gældende kursværn.

Vores sagsfremstilling
Klager begærede ved den af klager som bilag … fremlagte forsikringsbegæring af 23. juni 2004 om oprettelse af en pensionsordning hos Danica Pension. Klager fik umiddelbart efter ordningens oprettelse fremsendt resumé, dækningsoversigt og forsikringsbetingelser vedrørende ordningen. Uddrag deraf er af klager fremlagt som bilag ...

Som det fremgår af de af klager fremlagte bilag …, … og … valgte klager, efter forudgående korrespondance med Danica Pension og JØP, at overføre sin pensionsordning til JØP med virkning pr. 30. april 2009. Danica Pension og JØP havde forinden oplyst klager om Danica Pensions kursværn. Overførslen skete på baggrund af klagers overførselsanmodning til JØP, hvor klager i øvrigt bekræftede, at han var orienteret om, at der ved en sådan overførsel ville blive fratrukket et kursværn, der på daværende (og nuværende) tidspunkt udgjorde 5 % af tilbagekøbsværdien.

Vores vurdering
Grundet den senere tids finansielle uro er markedsværdierne af investeringsaktiverne nu mindre end depoternes værdi i Danica Pensions traditionelle produkt. På denne baggrund aktiverede Danica Pension den 28. oktober 2008 med øjeblikkelig virkning et kursværn for pensionsordninger placeret i Danica Pensions traditionelle produkt.

Kursværnet medfører, at det koster en del af opsparingen, pt. fem procent, hvis en kunde inden det aftalte udløbstidspunkt ønsker at hæve opsparingen helt eller delvist eller flytte den til et andet selskab eller et andet produkt i Danske Bank koncernen.

Kursværnet er en midlertidig foranstaltning, der sikrer, at kunder, der ønsker at forlade Danica Pensions traditionelle produkt før tid, får en korrekt opgørelse af deres opsparing, og ikke får udbetalt mere, end deres opsparing berettiger dem til.

Med kursværnet sikres, at der ikke kan spekuleres i at hæve eller flytte en pensionsordning fra det traditionelle produkt før tid, til ugunst for de øvrige kunder i det traditionelle miljø. Danica Pensions traditionelle produkt er nemlig et kollektivt produkt, hvor der er et investeringsfællesskab mellem de kunder, der har produktet. Aktiverede vi ikke kursværnet, ville de kunder, der blev i det traditionelle produkt frem til udløb, grundet den nuværende finansielle situation komme til at betale for de kunder, der forlod produktet før tid.

Det afgørende for, om en overførsel bliver omfattet af kursværn, er tidspunktet for overførslen. Sker overførslen således først den 28. oktober 2008, vil overførslen være omfattet af kursværn, uanset om begæringen herom er foretaget i dagene inden den 28. oktober 2008.

Det bemærkes i denne forbindelse, at Danica Pension ikke har modtaget begæring om hel eller delvis overførsel af klagers pensionsordning inden den 28. oktober 2008, hvorfor klagers overførsel af sin pension til JØP i april 2009 blev foretaget med fradrag af kursværn. Klager var, som oplyst af klager, informeret om, og samtykket til overførsel på trods af, kursværnet forinden overførslens gennemførsel 30. april 2009.

For så vidt angår klagers anbringender om gyldigheden af Danica Pensions kursværn mv., må opmærksomheden henledes på, at Danica Pension indførte kursværn ved anmeldelse til Finanstilsynet af 11. maj 2004, altså før klagers begæring. Danica Pension har flere bestande, og da Danica Pension var forpligtet til at opgøre aktiverne i bestandene adskilt, blev et differentieret kursværn anmeldt ved anmeldelse af 24. oktober 2008, i hvilket den tidligere anmeldelse af 11. maj 2004 modificeres. Klager insinuerer i bilag …, at klager 1) ikke havde kendskab til, hvorvidt det af Danica Pension indførte kursværn var anmeldt til Finanstilsynet og 2) ikke havde og har kendskab til indholdet deraf. Hertil må det bemærkes, at anmeldelser til Finanstilsynet er offentligt tilgængelige på www.finanstilsynet.dk, ligesom de til enhver tid vil blive oplyst ved henvendelse til Danica Pension.

Der fremgår, og har fra begæringstidspunktet, fremgået af klagers forsikringsbetingelser (side 6, sidste afsnit i afsnittet 'Præmiefri forsikring, opsigelse og tilbagekøbsværdi') at:

> *Beregning af tilbagekøbsværdien sker efter de til enhver tid gældende regler. Selskabet kan foretage ændringer i reglerne for beregning af tilbagekøbsværdi. Reglerne for beregning af tilbagekøbsværdi og ændringer heraf anmeldelse til Finanstilsynet i henhold til lov om forsikringsvirksomhed.*

Klager kan således hverken på aftaletidspunktet eller senere have været i tvivl om, at hans ordning var omfattet af et kursværn i det tilfælde, at investeringsaktiverne i en periode var mindre værd end depoternes værdi."

Klageren anførte herefter i skrivelse af 24/6 2009 til nævnet:

"Under sagsfremstilling anfører indklagede , at det alene er **uddrag** af resume, dækningsoversigt og forsikringsbetingelser der af klager er fremlagt som bilag ... Jeg har ikke ved aftaleindgåelsen i juli 2004 fået tilsendt andet end det i bilag … anførte, hvorfor indklagede opfordres til at oplyse og fremlægge, hvad der yderligere hævdes tilsendt mig.

Det er rigtigt som anført af indklagede, at jeg via JØP fik meddelelse om, at indklagede havde stillet krav om accept af fradrag for kursværn som vilkår for overførsel . Dette kommenterede jeg ved skrivelse af 03/03 2009 (bilag …) til indklagede, hvor jeg fastholdt overførsel og samtidig meddelte, at jeg ville klage, hvis indklagede fastholdt sit standpunkt.

Indklagede fremkommer side 2 i sit indlæg af 11/06 2009 til Nævnet med en række betragtninger om kursværnets funktion som værende beskyttelse af de øvrige kunder. I stedet for et beskyttelseshensyn overfor kunder kunne man ligesåvel anføre pensionsselskabets ejer, Danske Bank, som beskyttelsesobjekt. Danske Bank fakturerer hvert år et risikotillæg på ca 0,6 % til pensionsselskabet, tilsyneladende uden at skulle yde noget til gengæld, idet det må anse som lidet sandsynlig, at man ikke kan opfylde en renteydelsesgaranti på 1,5 % p.a på mellemkort og langt sigt.

Betragtningerne herom findes ej heller at burde tillægges vægt, når det på hjemmesiden (bilag …) anføres , at visse ordninger er undtaget fra kursværnet. Disse ordninger er med i den kollektive pulje, hvorfor en flytning uden kursværn ifølge det af indklagede anførte vil belaste øvrige kunder.

Disse mere ideologiske betragtninger fra Danicas side bør således ikke tillægges betydning, men den foreliggende konflikt bør afgøres på grundlag af parternes aftale, der som anført i klagen intet indeholder om kursværn.

Det afgørende er således, at pensionsaftalen mellem mig og Danica ikke indeholder et vilkår om, at der i tilbagekøbs- og flyttesituationer kan foretages fradrag under henvisning til, at

der er etableret kursværn. Indklagede oplyser at man etablerede kursværn 11. maj 2004 men ikke nærmere om det aftalemæssige grundlag herfor overfor daværende kunder. Pensionsaftalen med mig er indgået kort tid derefter, og Danica burde - hvis bestemmelse om kursværn skulle gælde for aftalen - have nævnt dette i aftalen.

Kursværn er en byrde for kunden, hvorfor et sådant vilkår i en standardaftale i lighed med hvad der gælder på andre retsområder endog skulle fremhæves for at være gyldig.

Jeg henviser i øvrigt til mine anbringender i klageskemaet.

Finder nævnet, at min pensionsaftale uanset disse anbringender er omfattet af kursværn, gør jeg gældende, at aftalen henhører under den i bilag … anførte undtagelse om private ordninger oprettet efter 1. april 2002. Der er ikke tale om en firmapension, men en direkte aftale mellem mig og pensionsselskabet i forbindelse med min fratræden som interessent og overgang til et kortvarigt arbejdsforhold som lønmodtager.

Indklagede anfører at jeg insinuerer ukendskab til at Danica havde indført kursværn. Da indklagede i teksten umiddelbart forud omtaler anmeldelser af 11. maj 2004 og 24. okt. 2008, kan jeg oplyse, at jeg fra medierne og Danicas hjemmeside ved henvendelsen i december 2008 havde kendskab til at Danica i oktober 2008 havde etableret kursværn på 5%, men at jeg først nu ved indklagedes indlæg er gjort bekendt med, at der også blev etableret et kursværn i 2004."

Af klagerens dækningsoversigt af 1/7 2004 fremgår:

"**Udbetaling af pensionsordning før udløb (tilbagekøb)**
Forsikringstager kan få udbetalt værdien af pensionsordningen, før den udløber, hvis betingelserne er opfyldt. Fra værdien trækker vi omkostninger og eventuel afgift til staten. Vi oplyser gerne de præcise beløb og betingelser ved henvendelse.
…
Anmeldelser til Finanstilsynet

Når vi beregner værdierne i 'Pensionsordning uden indbetaling' og 'Udbetaling af pensionsordning før udløb', bruger vi de regler, vi senest har anmeldt til Finanstilsynet.

Det samme gælder, når vi beregner og fordeler bonus.

Desuden er satser og beløbsgrænser i afsnittet 'Bidrag til omkostninger m.m.' anmeldt til Finanstilsynet. Det vil sige, at vi også har ret til at ændre disse."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"Forsikringstageren har ret til at opsige forsikringen og kræve forsikringens tilbagekøbsværdi udbetalt. Opsigelsen skal ske skriftligt. Herved ophæves forsikringen. Beregning af tilbagekøbsværdien sker efter de til enhver tid gældende regler. Selskabet kan foretage ændringer i reglerne for beregning af tilbagekøbsværdi. Reglerne for beregning af tilbagekøbsværdi og ændringer heraf anmeldes til Finanstilsynet i henhold til lov om forsikringsvirksomhed. Finanstilsynet påser efter paragrafferne 30 og 31, at forholdene er betryggende og rimelige over for den enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalen. Tilbagekøbsværdien kan dog ikke kræves udbetalt, hvis der er taget forbehold mod kontant udbetaling af tilbagekøbsværdien.

Nævnet udtaler:
Det fremgår af forsikringsaftalen med klageren, at beregning af tilbagekøbsværdi sker efter de til enhver tid gældende regler, og at selskabet kan foretage ændringer i reglerne ved anmeldelse til Finanstilsynet. Da selskabet har godtgjort, at sådan anmeldelse er sket, har selskabet efter nævnets opfattelse handlet i overensstemmelse med den indgåede forsikringsaftale, og nævnet kan derfor ikke pålægge selskabet at undlade at beregne og fratrække kursværn som sket.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen